

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

การศึกษาความต้องการจำเป็นด้านการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS OF ENRICHMENT FOR
SCIENCE, MATHEMATICS AND TECHNOLOGY CLASSROOM TEACHERS
AT RATTANAKOSINSOMPHODBANGKHUNTHIAN SCHOOL

นางสาวเบญจพร แสงเดช*

Benjaporn Sangdej

อ.ดร.ปิยพงษ์ สุเมตติกุล**

Piyapong Sumettikoon, Ed.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนตามความต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน และ 2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนตามความต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สภาพปัจจุบัน Mean = 3.60, SD = 0.66 และสภาพที่พึงประสงค์ Mean = 4.45, SD = 0.37) โดยองค์ประกอบการนิเทศที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำหนดกิจกรรมนิเทศ ($PNI_{modified} = 0.32$) และกระบวนการนิเทศที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.32$)

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail Address: janechem19@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail Address: dregchula@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This study was conducted using a descriptive research method with the aim to study the present state, the desirable state, and the priority needs of instructional supervision needs of enrichment for science, mathematics and technology classroom teachers of Rattanakosinsomphodbangkhunthian school. The population consisted of 40 enrichment science teachers in the school. The research instrument consisted of questionnaires. Quantitative data were analyzed by means of descriptive statistics to acquire frequency, percentage, mean and standard deviation. Use a Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) technique to prioritize the needs.

The results show that the present state and the desirable state of instructional supervision needs of enrichment science, mathematics and technology classroom teachers of Rattanakosinsomphodbangkhunthian school were at an overall high level. (the present state Mean = 3.60, SD = 0.66 and the desirable state is Mean = 4.45, SD = 0.37) The first priority needs index of element of instructional supervision needs is the supervisory activities (PNI_{modified} = 0.32) and the first priority needs index of process of instructional supervision needs is the Feedback Conference (PNI_{modified} = 0.32).

คำสำคัญ : ความต้องการนิเทศการสอน/ ครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS/ ENRICHMENT SCIENCE MATHERMATIC AND TECHNOLOGY CLASSROOM TEACHERS

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของมนุษย์ในการเข้าสู่ยุคของการแข่งขันและรู้เท่าทันโลก จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้มีความเป็นเลิศในทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เต็มความสามารถและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) หมวด 4 มาตรา 10 กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมีนักเรียนสนใจทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เข้าร่วมโครงการจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเข้าเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (Enrichment Science Classroom) สสวท. จึงมอบหมายให้สาขาพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยจัดการศึกษาแบบบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล เน้นทักษะ

การคิดระดับสูง ด้านกระบวนการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ โดยให้มีความสามารถในการสืบเสาะหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และมีคุณธรรมจริยธรรม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2555)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน เพราะครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่จะช่วยพัฒนาครูในด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ การนิเทศการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายคือการแก้ปัญหาและพัฒนาครูให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น (Glickman and other, 2010)

การนิเทศการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้ว ก็อาจจะมีบางอย่างที่ขาดตกบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ หากมีบุคคลอื่นคอยชี้แนะช่วยเหลือ ก็จะทำให้การสอนเกิดผลดีกว่าที่จะกระทำคนเดียว การนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตัวเอง (วีชรา เล่าเรียนดี, 2552) โดยบทบาทของผู้นิเทศเกี่ยวข้องโดยตรงกับการช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอนและเกี่ยวข้องทางอ้อมกับการสอนนักเรียน (Harris, 1985) ดังนั้นการนิเทศการสอนจึงเป็นการช่วยเหลือครูด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการบริการแก่ครูที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำให้ครูเป็นคนที่ยืนต่อเหตุการณ์ เพื่อให้ครูได้พัฒนาการสอนและแก้ปัญหาได้ ช่วยให้ครูรู้จักค้นคว้าและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับครู ทำให้ครูมีกำลังใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง

ซารี มณีศรี (2542) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมี 3 ประการ คือ

1. บุคลากรผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เป็นความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู
2. วิธีการนิเทศ จุดมุ่งหมายการนิเทศ คือ การช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ดีขึ้น การหาข้อมูล ศึกษาปัญหาข้อบกพร่อง กำหนดกิจกรรมนิเทศและวิธีการนิเทศที่เหมาะสม
3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบสำรวจ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมครู นักเรียน

Acheson & Gall (2003) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) โดยผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศเพื่อให้ครูได้มีโอกาสนำเสนอความต้องการ ประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนาและความมุ่งหวังที่จะพัฒนา บทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบัน ร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

2. การสังเกตการสอน (Observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่จะทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ขั้นตอนนี้ผู้นิเทศและครูประชุมร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอนและร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ได้เปิดโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ซึ่งขณะนี้ทางโรงเรียนได้เปิดใช้ หลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในบางรายวิชามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนห้องเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ปกติ (รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน, 2557) โดยที่ทางโรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการสอน แต่ยังไม่ประสบปัญหาในการจัดการนิเทศ ในด้านองค์ประกอบการนิเทศ เนื่องจากยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ จึงไม่สามารถแนะนำเชิงวิชาการให้แก่ครูผู้สอนทำให้ การนิเทศยังไม่ประสบผลสำเร็จ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็นในการสอน กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศยังไม่หลากหลาย อีกทั้งในด้านกระบวนการนิเทศยังไม่มีการประชุมก่อนสังเกตการสอนและการนำ ผลการนิเทศมาแจ้งให้ผู้รับการนิเทศได้รับทราบจึงไม่มีการนำมาใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียน การสอน

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน เพื่อนำผลการวิจัยไป วางแผนในการช่วยเหลือ แนะนำ หรือพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบการนิเทศการสอน กระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ครูที่สอนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และ เทคโนโลยีมีความสามารถในการพัฒนาตนเองและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้า ในวิชาชีพ ส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน ตามความต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียน รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนตามความ ต้องการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์ สมโภชบางขุนเทียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จำนวน 40 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา จากทฤษฎี ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์

2.1 องค์ประกอบการนิเทศการสอน

1) ผู้นิเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูที่มีประสบการณ์หรือเพื่อนครูที่จับคู่กันนิเทศ

2) ผู้รับการนิเทศ

3) การกำหนดกิจกรรมนิเทศ

4) แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอน

2.2 กระบวนการนิเทศการสอน (Acheson & Gall, 2003) มี 3 ขั้นตอน คือ

1) การประชุมวางแผนก่อนการสังเกตการสอน

2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการนิเทศการสอนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับองค์ประกอบการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้นิเทศ

2. ผู้รับการนิเทศ

3. การกำหนดกิจกรรมนิเทศ

4. แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบด้วย

1. การประชุมวางแผนก่อนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ กระบวนการและความต้องการนิเทศการสอน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและเนื้อหาของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ไปยังสถานศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน
2. ส่งแบบสอบถามไปยังประชากร โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน เกี่ยวกับองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน โดยการหา

ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI : Priority Needs Index) โดยวิธี $PNI_{modified}$ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.0 อายุส่วนใหญ่เป็น 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาคืออายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาบัณฑิต (ปริญญาตรี) คิดเป็นร้อยละ 62.5 ตำแหน่งส่วนใหญ่คือ ครู ค.ศ.1 คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ครู ค.ศ.3 คิดเป็นร้อยละ 20.0 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.0 และผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเห็นด้วยกับการนำผลการนิเทศการสอนไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน พบว่า

2.1 สภาพปัจจุบันด้านองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน

1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.60, SD = 0.66) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบและกระบวนการ พบว่า มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก โดยที่องค์ประกอบการนิเทศมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 3.64, SD = 0.62)

2) สภาพปัจจุบันตามองค์ประกอบการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.64, SD = 0.62) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้รับการนิเทศ (Mean = 3.80, SD = 0.68) รองลงมาคือ แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอน (Mean = 3.76, SD = 0.86) ส่วนองค์ประกอบการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดกิจกรรมนิเทศ (Mean = 3.38, SD = 0.71)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ ผู้รับการนิเทศพัฒนาความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 3.90, SD = 0.63) รองลงมาคือ แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอนมีประเด็นการสังเกตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 3.88, SD = 0.94) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาตามวิชาเอกของผู้รับการนิเทศ (Mean = 3.32, SD = 0.94)

3) สภาพปัจจุบันตามกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.51, SD = 0.83) เมื่อพิจารณากระบวนการนิเทศการสอน พบว่า กระบวนการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Mean = 3.84, SD = 0.80) รองลงมาคือ การวางแผนก่อนการสังเกตการสอน (Mean = 3.38, SD = 0.86) ส่วนกระบวนการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Mean = 3.32, SD = 0.99)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน (Mean = 3.90, SD = 0.84) รองลงมาคือ ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 3.88, SD = 0.85) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศปรึกษาร่วมกันถึงสิ่งที่ปัญหาหรือสิ่งที่อยากพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนของนักเรียน รวมทั้งนัดหมายเวลา เลือกเครื่องมือนิเทศ เพื่อสังเกตการสอน (Mean = 3.30, SD = 0.91) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ (Mean = 3.30, SD = 1.02) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน (Mean = 3.30, SD = 0.97) และผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน (Mean = 3.30, SD = 1.07)

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน

1) สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.45, SD = 0.37) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบและกระบวนการ พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยที่องค์ประกอบการนิเทศมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 4.47, SD = 0.37)

2) สภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.47, SD = 0.37) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้รับการนิเทศ (Mean = 4.60, SD = 0.46) รองลงมาคือ แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอน (Mean = 4.50, SD = 0.54) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นิเทศ (Mean = 4.41, SD = 0.42)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ ผู้รับการนิเทศพัฒนาความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน (Mean = 4.65, SD = 0.53) รองลงมาคือ ผู้รับการนิเทศพัฒนาความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 4.62, SD = 0.49) ซึ่งเท่ากับกับผู้รับการนิเทศพัฒนาความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับ

การสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน (Mean = 4.62, SD = 0.49) ส่วนข้อที่มีสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาตามวิชาเอกของผู้รับการนิเทศ (Mean = 4.20, SD = 0.61)

3) สภาพที่พึงประสงค์ตามกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.41, SD = 0.45) เมื่อพิจารณากระบวนการนิเทศการสอน พบว่า กระบวนการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Mean = 4.51, SD = 0.48) รองลงมาคือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Mean = 4.38, SD = 0.51) ส่วนกระบวนการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประชุมวางแผนก่อนการสังเกตการสอน (Mean = 4.35, SD = 0.50)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาตามวิชาเอกของผู้รับการนิเทศ ซึ่งเท่ากับกับผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน และเท่ากับกับผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน (Mean = 4.52, SD = 0.51) รองลงมาคือ ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (Mean = 4.50, SD = 0.51) ซึ่งเท่ากับกับผู้นิเทศ เข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 4.50, SD = 0.56) ส่วนข้อที่มีสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศปรึกษาร่วมกันถึงสิ่งที่เป็นปัญหาหรือสิ่งที่อยากพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งนัดหมายเวลา เลือกรุ่นมือนิเทศ เพื่อสังเกตการสอน (Mean = 4.30, SD = 0.56)

3. การจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอน

1) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.24 ($PNI_{Modified} = 0.24$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดได้แก่ ด้านกระบวนการนิเทศการสอน ($PNI_{Modified} = 0.27$) และถัดมาคือ ด้านองค์ประกอบกระบวนการนิเทศการสอน ($PNI_{Modified} = 0.23$) ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยกว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ย

2) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.23 ($PNI_{Modified} = 0.23$) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดได้แก่ การกำหนดกิจกรรมนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.32$) และถัดมามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยกว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยซึ่งเท่ากันคือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.21$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ แบบบันทึกการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.20$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการอภิปราย หรือปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการสังเกตการสอนในชั้น

เรียน (PNI_{Modified} = 0.33) รองลงมา คือ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ตามวิชาเอก หรือผู้รับการนิเทศมีการเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดนิทรรศการ อ่านหนังสือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามเนื้อหาวิชาเอก ซึ่งเท่ากับ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือผู้รับการนิเทศมีการเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เท่ากันกับผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อ หรือผู้รับการนิเทศมีการเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มความสามารถในการผลิตและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ และเท่ากับผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หรือผู้รับการนิเทศมีการเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (PNI_{Modified} = 0.32) ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (PNI_{Modified} = 0.15)

3) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.26 (PNI_{Modified} = 0.26) เมื่อพิจารณากระบวนการนิเทศการสอน พบว่า กระบวนการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดได้แก่ การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (PNI_{Modified} = 0.32) และถัดมาคือ การวางแผนก่อนการสังเกตการสอน (PNI_{Modified} = 0.29) เพราะมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ย ส่วนกระบวนการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (PNI_{Modified} = 0.17)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเท่ากับผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน และเท่ากับผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีการประชุม เพื่อสรุปผลการสังเกตการสอน โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน (PNI_{Modified} = 0.33) รองลงมาคือ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศปรึกษาร่วมกันถึงสิ่งที่เป็นปัญหาหรือสิ่งที่ยากพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน รวมทั้งนัดหมายเวลา เลือกเครื่องมือนิเทศเพื่อสังเกตการสอน (PNI_{Modified} = 0.32) ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเท่ากับผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน (PNI_{Modified} = 0.16)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความต้องการจำเป็นด้านการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล 2 ประเด็น คือ 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน 2) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบและกระบวนการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นฤมล เกตุอยู่ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย พบว่า ครูมีความต้องการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการวิจัยในชั้นเรียน

1.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามองค์ประกอบกระบวนการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ ผู้รับการนิเทศ แสดงให้เห็นว่าในสภาพปัจจุบันครูผู้รับการนิเทศมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาวิชาตามวิชาเอก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และสภาพที่พึงประสงค์ครูผู้รับการนิเทศก็ยังคงต้องการให้ตนเองมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เช่นเดิม เนื่องจากความแตกต่างทางด้านอายุของครูผู้สอน ทำให้ครูส่วนใหญ่ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Glatthorn (1984) ที่กล่าวว่า การนิเทศแบบพัฒนาตนเองเหมาะกับครูที่มีความรู้ความสามารถและต้องการพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยตนเอง และกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (อ้างถึงใน สุนันทา สบายวรรณ, 2555) ที่กล่าวว่า ผู้รับการนิเทศ เป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะทำให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้รับการนิเทศมีบทบาทในด้านการให้ความร่วมมือและรับฟังคำแนะนำในทุกด้านที่ผู้นิเทศให้คำแนะนำ

1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามกระบวนการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ การสังเกตการสอน แสดงให้เห็นว่าในสภาพปัจจุบัน มีการดำเนินการสังเกตการสอนเกี่ยวกับการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาตามวิชาเอก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และสภาพที่พึงประสงค์ผู้รับการนิเทศก็ต้องการให้มีการสังเกตสอนเช่นเดียวกัน เนื่องจากเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ สอดคล้องกับ Copeland & Boyan (อ้างถึงใน วัชรภา เล่าเรียนดี, 2556) ที่กล่าวว่า การสังเกตการสอนเป็นขั้นตอนการสังเกตพฤติกรรมการสอนเฉพาะที่ได้ตกลงกันแล้ว โดยที่ผู้

นิเทศจะดำเนินการสังเกตการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ตั้งแต่ต้นจนจบหรือในช่วงเวลาที่เหมาะสม ตามที่ตกลงกันไว้ระหว่างครูและผู้นิเทศโดยใช้เครื่องมือที่ได้เลือกหรือสร้างขึ้น แล้วทำการบันทึกข้อมูลจากการสังเกต และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) ที่กล่าวว่า การสังเกตการสอนเป็นกิจกรรมสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน การสังเกตที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบจะทำให้ได้ข้อมูลจริงทั้งด้าน ปัจจัย สภาพแวดล้อม กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาประมวลผล

2. การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านการนิเทศการสอนครูห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

2.1 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านองค์ประกอบการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำหนดกิจกรรมนิเทศ แสดงให้เห็นว่า โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จะต้องดำเนินการในการกำหนดกิจกรรมนิเทศเป็นลำดับแรก เพื่อแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับ จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2552) ที่กล่าวว่า กิจกรรมนิเทศเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้กระบวนการนิเทศดำเนินไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมนิเทศมีมากมาย ผู้นิเทศจะต้องรู้จักเลือกใช้กิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับ สถานการณ์ บริบทของโรงเรียนและองค์ประกอบอื่น ๆ มาเป็นตัวช่วยในการเลือกกิจกรรมนิเทศ ใน ขณะเดียวกันการเลือกใช้กิจกรรมนิเทศที่หลากหลายก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้นิเทศเห็นผลที่จะเกิดขึ้นกับ ครูมากขึ้น และสามารถนำไปสู่การตัดสินใจเลือกกิจกรรมนิเทศที่ใช้ในการนิเทศครั้งต่อไป และวีชรา เล่าเรียนดี (2556) ที่ได้กล่าวว่า การเลือกกิจกรรมนิเทศมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นก่อนที่จะเลือกกิจกรรมนิเทศ ใด ๆ ไปใช้นั้น ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) จุดประสงค์ของการนิเทศ 2) ขนาดกลุ่มของผู้รับการนิเทศ และ 3) ประสบการณ์หรือประโยชน์ที่ผู้รับการนิเทศจะได้รับ

2.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ เนื่องจากที่ โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการสอนซึ่งไม่เป็นทางการและไม่ต่อเนื่อง และครูผู้รับการนิเทศไม่ได้รับผลจาก การนิเทศ แสดงให้เห็นว่า โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียน รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จะต้องดำเนินการในการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นลำดับแรก เพื่อแก้ไข ปัญหา สอดคล้องกับ ฤทธิ ตัน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินการนิเทศการสอนและการพัฒนา ตนเองของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกำแพงเพชร ราชอาณาจักรกัมพูชา พบว่า หลังจากการ สังเกตการสอนผู้นิเทศจะเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน มีการประชุม ร่วมกันหลังการสังเกตการสอนเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเกี่ยวกับผลการสังเกตการสอน และแนะนำให้ครู แสวงหาวิธีการต่าง ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนด้วยตนเอง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2558) ที่กล่าวว่า การประชุมหลังการสังเกตการสอนเป็นการพูดคุยระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและการนิเทศในครั้ง ต่อไป

2.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นลำดับถัดมาซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ย คือ การประชุมวางแผนก่อนการสังเกตการสอน เนื่องจากเมื่อมีการนิเทศการสอนส่วนใหญ่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่ได้มีการประชุมวางแผนร่วมกันถึงประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา เมื่อผู้นิเทศเข้าไปสังเกตการสอนจึงอาจไม่ได้สังเกตในประเด็นที่ผู้รับการนิเทศต้องการจะปรับปรุงหรือพัฒนา จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการในการประชุมวางแผนก่อนสังเกตการสอนเช่นกัน สอดคล้องกับ Acheson & Gall (2003) ที่กล่าวว่า การจัดประชุมเพื่อวางแผน เป็นขั้นตอนที่ทำให้ครูได้มีโอกาสนำเสนอความต้องการ ประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนาและความมุ่งหวังที่จะพัฒนา บทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบัน ร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การจัดการนิเทศการสอน ควรจัดให้มีการดำเนินการนิเทศการสอนอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยดำเนินการประกอบกระบวนการนิเทศการสอน ควรมีการกำหนดกิจกรรมนิเทศอย่างชัดเจน และด้านกระบวนการนิเทศการสอน ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนก่อนการสังเกตการสอนและประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้การนิเทศมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
2. ศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2552). *เอกสารประกอบการสอน วิชา 2748617 การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน (Management of In-School Supervision)*. สาขาวิชานิเทศการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- นฤมล เกตุอยู่. (2555). ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED*, 7(1), 1112-1123.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน. (2557). *รายงานการประเมินตนเอง*.

- ฤทธิ ตัน. (2557). การศึกษาการดำเนินการนิเทศการสอนและการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกำแพงเพชร ราชอาณาจักรกัมพูชา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED*, ๙(1), 173-186.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2552). *นิเทศการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). *หลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวทาง สสวท. และ สอวน.* กรุงเทพมหานคร: ศรีบูรณะคอมพิวเตอร์การพิมพ์
- สุนันทา สบายวรรณ. (2555). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี*. สืบค้นจาก grad.vru.ac.th/meeting_board/2556_05_meeting/4-2-3-1/04-สุนันทา%20สบายวรรณ.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558). *การนิเทศแบบคลินิก*. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค

ภาษาอังกฤษ

- Acheson, K. A., & Gall, M. D. (2003). *Clinical supervision and teacher development preservice applications*. New York: John Wiley & Sons.
- Glatthorn, A. A. (1984). *Differentiated supervision*. Washington D.C.: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., and Ross-Gordon, J. M. (2010). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (8th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.